

Protokoll från Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens sammanträde

Tid: 2025-02-28 kl. 09.30-14.45

Plats: Rådhus Skåne, rum 114, Kristianstad

Beslutande

Per Einarsson (KD), ordförande

Albin Schyllert (M), 1:e vice ordförande

Maria Wharton Stjärnskog (S), 2:e vice ordförande

Karin Axelsson (M)

Charlotte Hedendahl (L)

Ewa Bejvel (SD), tjänstgörande ersättare för Annelie Eskilandersson (SD)

Sven Lundh (SD), tjänstgörande ersättare för Mimmi Heinegren (SD)

Amanda Johnson (SD)

Anders Månsson (S)

Marie Saltarski (S)

Miklos Liewher (S)

Hans Westerlund (V)

Helen Persson (S), tjänstgörande ersättare för Antoni Wegemo (C)

Ersättare

Felizia Kino (M)

Märta Hesslow (M)

Filip Persson (SD) (§§ 1-2)

Helena Weigel (S)

Yanira Difonis (MP)

Stina Brännström (KD)

Agneta Olsson Enochsson (L)

Övriga

Katarina Hartman, förvaltningschef

Per Johansson, enhetschef ekonomi

Karin Wuttke, utvecklare
Annie Niubo, Finsam Sydväst (§ 2)
Disa Viljehammar, politisk sekreterare (KD)
Seda Livadic, facklig representant Kommunal
Maria Nermark, facklig representant SACO
José Muñoz, facklig representant Vision
Emelie Nilsson, sekreterare

§ 1 Val av justeringsperson

Maria Wharton Stjärnskog (S) utses att jämte ordförande justera protokollet.

§ 2 Verksamhetsinformation

- Förvaltningschef informerar, *Katarina Hartman*
 - Information från Finsam Sydväst, *Annie Niubo*
-

§ 3 Verksamhetsberättelse 2024 PHHN

Ärendenummer: 2024-POL000018

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden fastställer verksamhetsberättelse för 2024 och översänder den till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel har lagt förslag till verksamhetsberättelse för 2024. Nämnden lägger denna rapportering med godkännande till handlingarna och översänder den till regionstyrelsen.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-01-20
 2. Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens verksamhetsberättelse 2024 med bilagor.
-

§ 4 Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Ärendenummer: 2024-POL000140

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden godkänner åtgärdsplan för en ekonomi i balans.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningschef att fortsatt utreda ytterligare åtgärder för en budget i balans.

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna deltar inte i beslutet.
Hans Westerlund (V) deltar inte i beslutet.

Reservation

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckning

Yanira Difonis (MP) gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Ett ekonomiskt underskott på 135 miljoner kronor prognostiserad för år 2025. Därför har en åtgärdsplan tagits fram för att nå en ekonomi i balans.

Yrkande

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att ärendet återremitteras för att föreslagna åtgärder i planen ska specificeras ytterligare och kompletteras med konsekvensbeskrivningar för verksamhet, tillgänglighet, arbetsmiljö och vårdkvalitet, samt en plan för hur resten av nämndens prognosticerade underskott ska hanteras.

Ordförande Per Einarsson (KD) ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag och finner att nämnden beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandes förslag röstar JA.

Den som vill bifalla Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkande om återremiss röstar NEJ.

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Nämnden har därmed beslutat att ärendet ska avgöras idag.

JA-röster gavs av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Sven Lundh (SD), Amanda Johnsson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster gavs av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), Helen Persson (S) och Maria Wharton Stjärnskog (S).

Ordförande ställer förslaget under proposition och finner att nämnden bifallit ordförandes förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-21
 2. Åtgärdsplan för en ekonomi i balans 2025 PHHN
-

§ 5 Redogörelse över beslutade handlingsplaner för att nå ekonomisk balans 2025 PHHN

Ärendenummer: 2024-POL000472

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden översänder "Redovisning av åtgärder för att nå ekonomisk balans 2025 PHHN" till regionstyrelsen

Sammanfattning

Regionstyrelsen har uppdragit åt samtliga nämnder och styrelser att inkomma med skriftlig redogörelse över beslutade handlingsplaner för att nå ekonomisk balans 2025.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-26
 2. Redovisning av åtgärder för att nå ekonomisk balans 2025 PHHN
-

§ 6 Uppföljning och revidering av riskanalys och riskhanteringsplan för intern kontroll 2024-2026 PHHN

Ärendenummer: 2023-POL000381

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden fastställer deluppföljning 2025 samt reviderad riskanalys och riskhanteringsplan för intern kontroll 2024-2026 och översänder dessa till regionstyrelsen.

Sammanfattning

I enlighet med reglemente för styrelser och nämnder i Region Skåne samt anvisningar för systematisk intern kontroll i Region Skåne 2024-2026, fastställer nämnden deluppföljning 2025 samt reviderad riskanalys och riskhanteringsplan för intern kontroll 2024-2026.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-17

2. Deluppföljning riskanalys och riskhanteringsplan 2025
3. Reviderad riskanalys och riskhanteringsplan 2024-2026

§ 7 Tillgänglighetsutredning av akut psykiatrisk vård i hela Skåne

Ärendenummer: 2024-POL000437

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden fastställer Tillgänglighetsutredning av akut psykiatrisk vård i hela Skåne och lägger utredningen till handlingarna.

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna deltar inte i beslutet.
Hans Westerlund (V) deltar inte i beslutet.

Reservation

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckning

Yanira Difonis (MP) gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

I Region Skånes verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025-2026 fick nämnden i uppdrag att se över hur tillgänglighet till akut psykiatrisk vård dygnet runt i hela Skåne kan tillförsäkras, med befintliga resurser så som psykiatriambulanser och psykiatriska akutmottagningar. Utredningen fastställs i enlighet med föreliggande förslag.

Yrkande

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att ärendet återremitteras för att konkretiseras, förtydligas och utvecklas i enlighet med synpunkterna som framkommer i yttrandena från hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för operativ regiongemensam verksamhet, samt kompletteras med en handlingsplan för att åtgärda bemanningsproblemen inom VO Kristianstad.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag och finner att nämnden beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandes förslag röstar JA.

Den som vill bifalla Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkande om återremiss röstar NEJ.

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Nämnden har därmed beslutat att ärendet ska avgöras idag.

JA-röster gavs av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Sven Lundh (SD), Amanda Johnsson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster gavs av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), Helen Persson (S) och Maria Wharton Stjärnskog (S).

Ordförande ställer förslaget under proposition och finner att nämnden bifallit ordförandes förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-26
2. Tillgänglighetsutredning av akut psykiatrisk vård i hela Skåne 2025-02-21 inkl m gröna rev
3. Yttrande HSN
4. Yttrande NORV
5. Redogörelse brukarrepresentanter - Tillgänglighet till akut psykiatrisk vård dygnet runt i hela Skåne
6. Protokollsutdrag HSN § 15 2025-02-13

§ 8 Svar på initiativärende Åtgärder för stärkt kompetensförsörjning inom VO Kristianstad

Ärendenummer: 2024-POL000438

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden anser initiativärendet besvarat.

Reservation

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig muntligt mot beslutet.

Sammanfattning

Maria Wharton Stjärnskog (S) har i ett initiativärende föreslagit nämnden att förvaltningschefen får i uppdrag att utreda och återrapporera föreslagna åtgärder för stärkt kompetensförsörjning inom verksamhetsområde VUP Kristianstad:

- ta fram ett förslag på en särskild lönesatsning inom

verksamhetsområde VUP Kristianstad för att underlätta kompetensförsörjningen inom bristyrken.

- utreda förutsättningar att införa betald pendling och möjligheter att resa på arbetstid som en förmån.
- införa tillgång till regional vårdplatskoordinator dygnet runt.
- ta fram förslag på riktlinjer för att begränsa antalet patienter varje enhet kan förväntas ansvara för i förhållande till dess bemanning.
- ta fram förslag till plan för hur VUP Kristianstad kan förstärkas med tillfällig hjälp från andra verksamhetsområden.
- göra en genomlysning av arbetsmiljön inom VUP Kristianstad.

Yrkande

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar bifall till initiativärendet samt att nämnden tillskriver regionstyrelsen med en hemställan om ytterligare medel för att finansiera de föreslagna åtgärderna.

Ordförande ställer ovan yrkanden mot hans förslag till beslut och finner att nämnden beslutet i enlighet med ordförandes förslag till beslut.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandes förslag röstar JA.

Den som vill bifalla Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkanden röstar NEJ.

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Nämnden har därmed beslutat i enlighet med ordförandes förslag.

JA-röster gavs av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Sven Lundh (SD), Amanda Johnsson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster gavs av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), Helen Persson (S) och Maria Wharton Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-06
2. Initiativärende 2024-11-21

§ 9 Yttrande Granskningsrapport Granskning av direktupphandlingar rapport nr 13 2024 PHHN

Ärendenummer: 2024-POL000485

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden avger yttrande till revisionen över Granskningsrapport

Granskning direktupphandlingar nr. 13 2024.

Sammanfattning

Region Skånes revisorer har genomfört en granskning av Region Skånes direktupphandlingar. Nämnden fastställer yttrande i enlighet med föreliggande förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-01-23
2. Yttrande 2025-02-14
3. Granskning av direktupphandlingar rapport nr 13 2024
4. Granskning av direktupphandlingar
5. Sammanfattning av granskningsrapport

§ 10 Yttrande Granskningsrapport Granskning av Region Skånes bidragshantering rapport nr 9 2024 PHHN

Ärendenummer: 2024-POL000484

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden avger yttrande till revisionen över Granskningsrapport Granskning av Region Skånes bidragsgivning nr. 9 2024.

Sammanfattning

Region Skånes revisorer har genomfört en granskning av Region Skånes bidragsgivning till ideella organisationer. Nämnden fastställer yttrande i enlighet med föreliggande förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-01-21
2. Yttrande 2025-01-21
3. Missiv 2024-12-17
4. Granskningsrapport Granskning av Region Skånes bidragsgivning rapport nr 9 2024
5. Granskningsrapport Granskning av Region Skånes bidragsgivning rapport nr 9 2024 Sammanfattning

§ 11 Yttrande Granskningsrapport Granskning Framtidens hälsosystem – Delgranskning 3 Omställning till Framtidens hälsosystem rapport nr 12 2024 PHHN

Ärendenummer: 2024-POL000483

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden avger yttrande till revisionen över
Granskningsrapport Framtidens hälsosystem - Delgranskning 3:
Omställning till Framtidens hälsosystem rapport nr 12-2024.

Protokollsanteckning

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Region Skånes revisorer har genomfört en granskning av Framtidens hälsosystem, i tre separata men sammanhållna delgranskningar. Nämnden ska lämna yttrande över delgranskning 3 som berör omställningen till Framtidens hälsosystem. Nämnden fastställer yttrande i enlighet med föreliggande förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-17
2. Yttrande 2025-02-17
3. Missiv 2024-12-17
4. Granskningsrapport Framtidens hälsosystem - Delgranskning 3:
Omställning till Framtidens hälsosystem, rapport nr 12-2024
5. Granskningsrapport Framtidens hälsosystem - Delgranskning 3:
Omställning till Framtidens hälsosystem, rapport nr 12-2024
Sammanfattning

§ 12 Anmälan av informationshandlingar februari PHHN

Ärendenummer: 2025-POL000002

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger inkommen information till handlingarna.

Sammanfattning

Inkomna informationshandlingar sedan föregående sammanträde.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-21
2. Granskningsrapport - Framtidens hälsosystem - Delgranskning 2 Nära
vård som insatsområde inom Framtidens hälsosystem
3. Granskningsrapport - Framtidens hälsosystem – Delgranskning 1
Omställning av produktions- och strukturfrågor rapport nr 10 2024
4. Region Skåne slutredovisning stigma utvecklingsarbete 2022 - 2024
5. Årsberättelse IOP NSPH Skåne 2024
6. Det handlar om livet – nationell strategi inom området psykisk hälsa och

suicidprevention

§ 13 Anmälan av delegationsbeslut februari PHHN

Ärendenummer: 2025-POL000001

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden lägger anmälda delegationsbeslut till handlingarna.

Sammanfattning

Anmälda delegationsbeslut sedan föregående sammanträde. Sammanfattas i en delegationsrapport.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-01-16
 2. Sammanställning av delegationsbeslut februari 2025
-

§ 14 Initiativärende Drop-in till psykiatrin

Ärendenummer: 2025-POL000079

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Förvaltningschefen får i uppdrag att bereda ärendet och återkommer till nämnden.

Sammanfattning

Hans Westerlund (V) har i ett initiativärende föreslagit nämnden:

- Att nämnden förutsättningslöst undersöker om någon enhet skulle vara intresserad av att starta upp ett försök med drop-in verksamhet till psykiatrin.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-14
 2. Initiativärende 2025-02-11
-

§ 15 Rapporter

- Ordförande informerar nämnden om det pågående arbetet med att ta fram en strategisk plan för psykisk hälsa och eventuellt kommer man i

ett senare skede involvera nämnderna.

- Presidiet kommer den 4/3 ha möte med revisionen.

Justerat 2025-03-04

Vid protokollet

Emelie Nilsson
Sekreterare

Per Einarsson
Ordförande

Maria Wharton-Stjärnskog
2:e vice ordförande

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2025-02-28

Ärende 5. Åtgärdsplan för ekonomi i balans

Förslaget till åtgärdsplan innehåller ingen analys av vilka konsekvenser de föreslagna besparingarna kan förväntas få för vare sig patienter eller personal, vilket gör det svårt att ta ställning till dem. Utifrån den information som finns tillgänglig, och de kompletterande uppgifter som vi kunnat få från förvaltningen kan vi dock konstatera ett antal oroande omständigheter.

Den andra delen av åtgärdsplanen, översyn av hjälpmedel, uppges leda till en besparing om 25 mkr. Bland annat nämns att egenavgifter och utbud inom hjälpmedelsområdet ska ses över samt att kostnadsansvaret flyttas från PHHN till andra vårdförvaltningar. Vi ser en stor risk att detta kommer drabba enskilda patienter negativt. Ett försämrat utbud kan leda till att patienter inte får de hjälpmedel som bäst svarar mot deras behov. Höjda avgifter försämrar tillgängligheten för patienterna. Att flytta kostnadsansvaret skulle kunna leda till att vissa förvaltningar inte skriver ut vissa hjälpmedel beroende på kostnad.

Den sista delen av åtgärdsplanen, fortsätta med omställningsarbetet, är svår att ta ställning till eftersom det är väldigt ottydligt hur besparingarna är tänkta att uppnås och vilka konsekvenser det leder till för verksamheterna.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang föreslog vi att ärendet skulle återremitteras för att de åtgärder som föreslås i planen skulle specificeras ytterligare och kompletteras med konsekvensbeskrivningar för verksamhet, tillgänglighet, arbetsmiljö och vårdkvalitet, samt en plan för hur resten av nämndens prognosticerade underskott ska hanteras. Eftersom vårt återremissyrkande inte vann nämndens bifall reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog, gruppledare (S)



Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2025-02-28

RESERVATION

Ärende 4. Åtgärdsplan för en ekonomi i balans 2025

Enligt kommunallagen ska *"Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna."* Samtidigt konstateras i den föreslagna åtgärdsplanen att *"Verksamhetsområdenas egna bedömningar är att det saknas 210 mkr för att få ekonomin att gå ihop."* Det är tydligt att man från styrets sida ser inkomstsidan som fixerad och att justeringar endast ska göras på kostnadssidan, men det står **inte** i kommunallagen att *"verksamheten ska drivas så att kostnaderna understiger intäkterna"*. Det står tvärtom att man ska ha tillräckliga intäkter för att täcka kostnaderna. Detta är något styret väljer att ignorera.

Genom ett betydande extra tillskott för rättspsykiatrin, minskade utgifter på grund av övertidsblockad och svårigheter att rekrytera personal, lyckas verksamheten hamna på plus 2024. Detta visar att budgeten för förra året var grovt felräknad, trots det positiva resultatet. Om extra tillskott och fackliga stridsåtgärder kan rädda ekonomin även 2025 återstår att se.

I det här läget är det förståeligt att en åtgärdsplan för en ekonomi i balans blir mycket svår att upprätta. Att många av de åtgärder som nämns i planen är både vaga och har en svag koppling till kostnadsminskningar, är därför inte heller konstigt. Att få ihop en ekvation med sådant som ökat patienttryck, behov av nyrekrytering av personal, kraftigt ökande interna kostnader som hyra och it och det befintliga regionbidraget är inte självklart möjligt.



I ett sådant läge är det dock viktigt att vara tydlig och transparent när det gäller vilka konsekvenser för verksamhet och patienter möjliga besparingsåtgärder har. Det pris som patienter och personal behöver betala för att upprätthålla budgeten, behöver ligga till grund för de val och beslut som tas.

Vänsterpartiet reserverar sig således till förmån för Socialdemokraternas yrkande.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2025-03-02

Protokollsanteckning

Ärende 4: Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Miljöpartiet är mycket bekymrad över den ansträngda ekonomin som nämnden står inför, samt de konsekvenser detta får för vården och patienterna.

Under lång tid har nämnden varit underfinansierad, vilket lett till betydande utmaningar inom såväl vuxenpsykiatri som barn- och ungdomspsykiatri (BUP), habilitering och rättspsykiatri.

Trots återkommande signaler om behovet av ökade resurser ser vi nu en fortsatt utveckling där vårdplatser saknas, köerna växer och personalen är hårt pressad.

Särskilt oroande är situationen inom rättspsykiatri, där bristen på vårdplatser inte bara försvårar möjligheten till adekvat vård utan även riskerar att leda till rättsosäkra förhållanden för patienter som är i behov av specialistpsykiatrisk vård. Inom BUP är läget mycket svårt och vi ser också att habilitering och hjälpmedelsverksamhetens resurser är ansträngda.

Denna utveckling är djupt bekymmersam och riskerar att leda till ökad ohälsa, onödigt lidande och i förlängningen ökade samhällskostnader. Vi anser att det är oansvarigt att fortsätta på denna inslagna väg utan att vidta kraftfulla åtgärder för att säkra en långsiktig hållbar och fungerande psykiatri, habilitering och hjälpmedel i Skåne.

Enligt verksamheternas egna bedömningar saknas 210 miljoner kronor för att få ekonomin att gå ihop. Detta är en oacceptabel situation som ytterligare kommer att förvärra redan kritiska vårdförhållanden om inget görs.

Yanira Difonis Montoya

Ersättare ledamot i Psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsnämnden

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2025-02-28

Ärende 7. Tillgänglighetsutredning

Redan när detta ärende skickades på remiss påpekade vi att den så kallade utredningen nästan uteslutande består av olika punktlister med närmast obefintlig ansats till analys eller diskussion, och att förslaget därför behövde vidareutvecklas för att kunna fylla sitt syfte. När utredningen nu kommit tillbaka till nämnden ser vi fortfarande att den saknar konkretion och analys.

I yttrandena från både hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för operativ regiongemensam verksamhet lyfts behov av tydliggöranden och ekonomisk analys. I yttrandet från hälso- och sjukvårdsnämnden understryks även behovet av att förtydliga att ansvaret för psykiatrisk vård ligger på just psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden. I det reviderade förslaget till utredning återfinns inte många av de två nämndernas förslag till förtydliganden, trots att de skulle göra utredningen bättre.

En grundorsak till att tillgången till akut psykiatrisk vård försämrats är de omfattande bemanningsproblemen inom VO Kristianstad. Personalen vittnar om en helt ohållbar arbetssituation som grundar sig i för lite personal. För att komma till bukt med bemanningsproblematiken krävs aktiva åtgärder för förbättrad kompetensförsörjning.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang föreslog vi att ärendet skulle återremitteras för att inarbeta synpunkterna från hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för operativ regiongemensam verksamhet, samt kompletteras med en handlingsplan för att åtgärda bemanningsproblemen inom VO Kristianstad. När det yrkandet föll valde vi att avstå från att delta i beslutet. Vi reserverar vi oss mot beslutet att inte återremittera ärendet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog, gruppledare (S)



Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2025-02-28

RESERVATION

Ärende 7. Tillgänglighetsutredning av akut psykiatrisk vård i hela Skåne

Med tanke på att utredningen skall vara en utgångspunkt för fortsatt arbete, så är det rimligt att större hänsyn tas till de kommentarer som inkommit från NORV och HSN, än vad som gjorts i det befintliga förslaget.

Vänsterpartiet reserverar sig således till förmån för Socialdemokraternas yrkande.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2025-03-02

Protokollsanteckning

Ärende 7: Tillgänglighetsutredning av akut psykiatrisk vård i hela Skåne

Miljöpartiet undrar huruvida utredningen på ett realistiskt sätt kan säkerställa att akut psykiatrisk vård blir jämlik och tillgänglig i hela regionen utan att tillföra ytterligare resurser.

Befintliga insatser, såsom psykiatriambulanser och akutmottagningar, är redan hårt belastade och begränsade i både kapacitet och geografisk räckvidd. Det är därför oklart hur dessa resurser ska kunna utökas eller omfördelas för att täcka hela Skåne utan att det samtidigt leder till försämringar på andra håll.

Vidare noterar vi att utredningen uttryckligen inte syftar till att lösa bemanningsproblem eller vårdplatsbristen i nordöstra Skåne. Detta väcker frågor om huruvida den verkligen adresserar de mest akuta problemen i regionen. Att bortse från dessa centrala faktorer riskerar att leda till en utredning som saknar praktisk bäring och inte resulterar i faktiska förbättringar.

Vi anser att utredningen måste innehålla en realistisk bedömning av nuvarande kapacitet, eventuella behov av omprioriteringar samt en analys av vilka konsekvenser detta får för andra delar av psykiatrin. Utan dessa avgörande delar riskerar utredningen att bli en teoretisk övning snarare än reell plan för att förbättra tillgängligheten till akut psykiatrisk vård i Skåne.

Yanira Difonis Montoya

Ersättare ledamot i Psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsnämnden

Reservation

Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2025-02-28

Ärende 8. Initiativärende Åtgärder för stärkt kompetensförsörjning inom VO Kristianstad

Vi socialdemokrater har sedan 2022 drivit frågan om att åtgärda bemanningsproblemen inom VO Kristianstad. Bemanningsproblemen, och de reducerade öppettiderna som är en följd av dem, får allvarliga konsekvenser för patienterna som berörs. Det leder också till en ohållbar arbetssituation för personalen. Vi har drivit linjen att nämnden ska vara aktiv och se till att cheferna i verksamheten får de verktyg som de behöver för att kunna rekrytera personal och öppna upp de vårdplatser som behövs. Detta är det tredje initiativärende i frågan som vi lämnat in och som styret har avfärdat.

Styret har i stället insisterat på att nämnden ska vara passiv och överlåta till förvaltningen att lösa problemen på egen hand. Denna strategi har testats i över två år utan resultat. Vi föreslog därför i vårt initiativärende en rad åtgärder för att ge förvaltningen den verktygslåda som behövs för att komma till bukt med problemen. Det handlar bland annat om en ordentlig lönesatsning, betald pendling, tillgång till regional vårdplatskoordinator och riktlinjer för antal patienter per enhet. Därutöver yrkade vi att nämnden skulle hemställa hos regionstyrelsen efter medel för att finansiera åtgärderna. Då våra yrkanden inte vann bifall reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog, gruppledare (S)

Protokollsanteckning Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2025-02-28

Ärende 11. Yttrande Granskningsrapport Granskning Framtidens hälsosystem – Delgranskning 3 Omställning till Framtidens hälsosystem rapport nr 12 2024 PHHN

Socialdemokraterna har återkommande, i såväl hälso- och sjukvårdsnämnden som i den parlamentariska arbetsgruppen, framfört kritik mot hur arbetet med framtidens hälsosystem bedrivs, och då framför allt mot bristen på tydlighet, konkretion och politisk styrning. Det centrala styrdokumentet, den så kallade förändrings- och genomförandeplanen, är fortfarande ett väldigt vagt dokument som endast på väldigt övergripande nivå beskriver hur skånsk sjukvård ska utvecklas framöver. Beskrivningarna av milstolparna är i många fall så otydliga och öppna för tolkningar att det är tveksamt om de kan sägas peka ut någon distinkt riktning alls. Styret har dock i allt väsentligt avfärdat våra synpunkter och röstat ner våra förslag för att komma till rätta med de brister vi ser.

Vi välkomnar därför att revisionen granskar arbetet och konstaterar att den föreliggande rapporten i allt väsentligt instämmer i den kritik som vi framfört under flera års tid. Det är över huvud taget en graverande bild det projekt som under sex års tid bedrivits under parollen Framtidens hälsosystem. Den politiska styrningen karaktäriseras genomgående som otydlig och i liten utsträckning anpassad för att framgångsrikt leda och styra en så genomgripande och komplex förändring som projektet syftar till att uppnå. De uppsatta målen beskrivs också som otydliga, till den grad att det fortfarande råder olika mening i organisationen om vad centrala begrepp som ”personcentrerad vård” betyder, och följaktligen har de heller inte fått önskat genomslag i ordinarie verksamhet. Arbetet med omställningen är inte heller förankrat i organisationen bortom ledningsnivån, det följs inte upp på ett ändamålsenligt sätt och erfarenheter som genereras sprids och tillvaratas inte. Vi delar denna bild och kan bara hoppas att styret ska vara mer öppna för att ta till sig denna kritik när den kommer från revisorerna än de varit när vi har framfört den.

Det bådär därför gott att åtminstone styrets representanter i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, av förslaget till yttrande att döma, nu verkar instämma i huvuddragen i denna kritik. Rörande den konkreta rekommendation som rapporten riktar till nämnden delar vi också den uppfattning som yttrandet ger uttryck för, det vill säga att den centrala styrningen av enskilda driftsnämnders arbete med dessa frågor lämpligen sker genom ordinarie budgetprocess.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog, gruppledare (S)